

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja • Alueet • 2021:49

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailun alueelliset talous- ja
työllisyysvaikutukset 2018–2019

Työ- ja elinkeinoministeriö
Arbets- och näringsministeriet

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2021:49

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2018–2019

Ossi Nurmi, Tilastokeskus

Työ- ja elinkeinoministeriö Helsinki 2021

Julkaisujen jakelu

Distribution av publikationer

**Valtioneuvoston
julkaisuarkisto Valto**

Publikations-
arkivet Valto

julkaisut.valtioneuvosto.fi

Julkaisumyynti

Beställningar av publikationer

**Valtioneuvoston
verkkokirjakauppa**

Statsrådets
nätbokhandel

vnjulkaisumyynti.fi

Työ- ja elinkeinoministeriö

© 2021 tekijät ja työ- ja elinkeinoministeriö

ISBN pdf: 978-952-327-777-9

ISSN pdf: 1797-3562

Taitto: Valtioneuvoston hallintoyksikkö, Julkaisutuotanto

Helsinki 2021

Alueellinen matkailutilinpito Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2018–2019

Työ- ja elinkeinoministeriön julkaisuja 2021:49		Teema	Alueet
Julkaisija	Työ- ja elinkeinoministeriö		
Tekijä/t	Ossi Nurmi, Tilastokeskus		
Kieli	Suomi	Sivumäärä	44
Tiivistelmä	<p>Alueellinen matkailutilinpito kuvaa maakuntakohtaisesti matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia. Tämä raportti sisältää vuoden 2018 tiedot sekä vuoden 2019 ennakkotiedot maakuntakohtaisesta matkailukysynnästä, matkailun aikaansaamasta arvonnästä (bkt) ja työllisyydestä matkailutoimialoilla. Tietosisältö on maakuntien välillä vertailukelpoinen ja sisällöltään vastaava kuin valtakunnallisessa matkailutilinpidossa.</p> <p>Vuonna 2019 matkailun osuus bkt:sta oli koko maan keskiarvoa (2,7 %) suurempi Ahvenanmaalla (20 %), Lapissa (7,5 %), Kainuussa (4,2 %), Etelä-Savossa (3,9 %), Etelä-Karjalassa (3,4 %) ja Uudellamaalla (3,1 %).</p> <p>Matkailutoimialoilla työskenteli vuonna 2019 koko maassa 154 000 henkilöä eli 5,8 prosenttia työvoimasta. Osuus oli tätä korkeampi Ahvenanmaalla (21,4 %), Lapissa (8,4 %), Uudellamaalla (6,5 %) ja Etelä-Karjalassa (6,1 %). Vuosina 2017–2019 matkailutoimialojen työllisten määrä kasvoi keskimäärin 4,6 prosenttia vuodessa.</p> <p>Matkailukysyntä painottui erityisesti Uudellemaalle (51 %), Lappiin (7 %), Pirkanmaalle (6 %), Varsinais-Suomeen (6 %) ja Pohjois-Pohjanmaalle (4 %). Vuosina 2017–2019 ulkomaalaisten Suomeen suuntautuva matkailu kasvoi noin kahdeksan prosenttia vuodessa. Ulkomaisen kysynnän kasvu kohdistui lähes yksinomaan Uudellemaalle ja Lappiin.</p> <p>Alueellisen matkailutilinpidon tietokantataulukot on julkaistu Visit Finlandin Rudolf-tilastopalvelussa.</p>		
Asiasanat	matkailukysyntä, matkailutilinpito, aluekehitys, aluepolitiikka, alueet, matkailu, yritykset, elinkeinot, työllisyys, työ- ja elinkeinoministeriö, alueellisuus, hallinto		
ISBN PDF	978-952-327-777-9	ISSN PDF	1797-3562
Julkaisun osoite	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-777-9		

Regionala satelliträkenskaper för turismen

Turismens regionala effekter på ekonomin och sysselsättningen 2018–2019

Arbets- och näringsministeriets publikationer 2021:49	Tema	Regionerna
Utgivare	Arbets- och näringsministeriet	
Författare	Ossi Nurmi, Statistikcentralen	
Språk	Sidantal	44
Referat	<p>De regionala turismräkenskaperna beskriver turismens effekter på ekonomin och sysselsättningen för varje landskap. Denna rapport innehåller uppgifter för 2018 samt förhandsuppgifter för 2019 om den landskapsvisa turismefterfrågan, om det mervärde som turismen skapat (BNP) och om sysselsättningen inom de olika sektorerna av turismen. Datainnehållet är jämförbart mellan olika landskap och motsvarar innehållsmässigt de riksomfattande turismräkenskaperna.</p> <p>År 2019 översteg turismens andel av BNP genomsnittet för hela landet (2,7 %) på Åland (20 %), i Lappland (7,5 %), i Kajanaland (4,2 %), i Södra Savolax (3,9 %), i Södra Karelen (3,4 %) och i Nyland (3,1 %).</p> <p>År 2019 arbetade 154 000 personer inom de olika sektorerna av turismen, det vill säga 5,8 procent av arbetskraften i hela landet. Andelen var högre på Åland (21,4 %), i Lappland (8,4 %), i Nyland (6,5 %) och i Södra Karelen (6,1 %). Åren 2017–2019 ökade antalet sysselsatta inom turistbranscherna med i genomsnitt 4,6 procent per år.</p> <p>Efterfrågan på turism riktade sig särskilt till Nyland (51 %), Lappland (7 %), Birkaland (6 %), Egentliga Finland (6 %) och Norra Österbotten (4 %). Under 2017–2019 ökade utlänningarnas turism till Finland med cirka åtta procent per år. Ökningen av den utländska efterfrågan riktades nästan uteslutande till Nyland och Lappland.</p> <p>Databastablerna över de regionala turismräkenskaperna har publicerats i Visit Finlands statistiktjänst Rudolf.</p>	
Nyckelord	turismefterfrågan, satelliträkenskaper, regionutveckling, regionalpolitik, regionerna, turism, företag, näringar, sysselsättning, arbets- och näringsministeriet, regionalitet, förvaltning	
ISBN PDF	978-952-327-777-9	ISSN PDF 1797-3562
URN-adress	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-777-9	

Regional tourism account

Regional economic and employment impacts of tourism 2018-2019

Publications of the Ministry of Economic Affairs and Employment 2021:49	Subject	Regions
Publisher	Ministry of Economic Affairs and Employment of Finland	
Author(s)	Ossi Nurmi, Statistikcentralen	
Language	Pages	44

Abstract

A regional tourism account describes the impacts of tourism on economy and employment in each region. This report includes the data for 2018 as well as the preliminary data for 2019 on regional tourism demand, the value added (GDP) by tourism and employment in the tourism sector. The information content is comparable between the regions and corresponds to the content of the national tourism account.

In 2019, the share of tourism in GDP was above the national average (2.7%) in Åland (20%), Lapland (7.5%), Kainuu (4.2%), South Savo (3.9%), South Karelia (3.4%) and Uusimaa (3.1%).

In 2019, 154,000 people worked in the tourism sector throughout the country, representing 5.8% of the workforce. The share was higher in Åland (21.4%), Lapland (8.4%), Uusimaa (6.5%) and South Karelia (6.1%). In 2017–2019, the number of people employed by the tourism sector increased by an average of 4.6% a year.

The tourism demand focused particularly on Uusimaa (51%), Lapland (7%), Pirkanmaa (6%), Southwest Finland (6%) and North Ostrobothnia (4%). In 2017-2019, tourism in Finland by foreigners increased by around 8% a year. It focused almost exclusively on Uusimaa and Lapland.

Tables of the regional tourism accounts have been published in the [Rudolph Statistics Service](#) by Visit Finland.

Keywords tourism demand, tourism account, regional development, regional policy, regions, tourism, businesses, livelihoods, employment, Ministry of Economic Affairs and Employment, regionality, administration

ISBN PDF	978-952-327-777-9	ISSN PDF	1797-3562
URN address	http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-327-777-9		

Sisältö

1	Johdanto	7
2	Yhteenveto vuosien 2018 ja 2019 tuloksista	8
3	Tulokset	10
3.1	Matkailukysyntä.....	10
3.1.1	Matkailun kokonaiskysyntä	11
3.1.2	Ulkomainen matkailukysyntä.....	12
3.1.3	Kotimainen matkailukysyntä	13
3.1.4	Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä	14
3.2	Matkailun taloudelliset vaikutukset.....	15
3.3	Matkailun bkt-osuudet maakunnittain	16
3.4	Matkailutoimialojen työllisyys.....	17
3.4.1	Työllisten määrä	18
3.4.2	Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä	19
3.4.3	Toimipaikkojen määrä matkailutoimialoilla	20
4	Maakuntakatsaukset	22
4.1	Uusimaa	22
4.2	Lappi	23
4.3	Pirkanmaa	25
4.4	Varsinais-Suomi.....	26
4.5	Pohjois-Pohjanmaa	27
4.6	Keski-Suomi.....	28
4.7	Etelä-Karjala.....	30
4.8	Pohjois-Savo	31
4.9	Kainuu.....	32
Liite 1	Maakuntakohtaiset avainluvut 2018	34
Liite 2	Maakuntakohtaiset avainluvut 2019 (ennakkotieto)	37
Liite 3	Matkailutoimialat	40
Liite 4	Matkailutuotteet	42

1 Johdanto

Alueellinen matkailutilinpito kuvaa maakuntakohtaisesti matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia. Tämä raportti sisältää vuoden 2018 tiedot sekä vuoden 2019 ennakkotiedot maakuntakohtaisesta matkailukysynnästä, matkailun aikaansaamasta arvonlisästä (bkt) ja työllisyydestä matkailutoimialoilla. Vastaava raportti on aiemmin julkaistu vuosilta 2015¹ ja 2017–2018². Alueellisen matkailutilinpidon laskentajärjestelmä on kuvattu [hankeraportissa](#)³, joka sisältää myös tiedot vuosilta 2013 ja 2014. Raportit on laatinut Tilastokeskus työ- ja elinkeinoministeriön rahoittamana.

Tuotettava tietosisältö on vastaava kuin valtakunnallisessa matkailutilinpidossa, jota Tilastokeskus tuottaa Business Finland / Visit Finlandin toimeksiannosta. Tarkemmat tiedot on julkaistu tietokantataulukoina Visit Finlandin [tilastopalvelu Rudolfissa](#)⁴.

Matkailutilinpito, tai matkailun satelliittilinpito (Tourism Satellite Accounts, TSA), on tilastojärjestelmä, jossa matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Se on kehitetty laajassa kansainvälisessä yhteistyössä mm. Yhdistyneiden kansakuntien (YK), Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO), Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) ja Euroopan unionin toimesta. Valtaosa EU:n jäsenvaltioista tuottaa matkailutilinpittoa, vaikka se ei sisällykään matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaisesti tuotettaviin matkailutilastoihin. Suomessa on tuotettu valtakunnallista matkailutilinpittoa nykyisessä muodossaan vuosilta 2011–2019.

Matkailutilinpidon laajentamisesta aluetasolle antaa yleisiä suuntaviivoja mm. UNWTO⁵. Alueellisen matkailutilinpidon laskenta on toteutettu niin sanotulla alueellistamismenetelmällä (regionalization). Käytännössä se tarkoittaa sitä, että koko Suomen kattavan valtakunnallisen matkailutilinpidon tiedot jaetaan useiden eri lähdeaineistojen avulla maakuntatasolle. Näin saadaan maakuntien välillä vertailukelpoista ja valtakunnalliselle tasolle summautuvaa tilastotietoa.

1 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160906>

2 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162530>

3 <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/79859>

4 <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

5 UNWTO, Regional Tourism Satellite Account, 2013

2 Yhteenveto vuosien 2018 ja 2019 tuloksista

Koko maassa matkailun osuus bkt:sta on pysytellyt 2,7 prosentissa vuosina 2017–2019. Alueellisesti matkailun talous- ja työllisyysvaikutukset vaihtelevat kuitenkin merkittävästi maakunnasta toiseen. Matkailun osuuteen bkt:sta vaikuttavat sekä matkailun että muun elinkeinotoiminnan kehitys kussakin maakunnassa.

Matkailun osuus maakunnan bkt:sta on kasvanut erityisesti Lapissa vuosina 2017–2019. Lapissa matkailun osuus nousi 6,6 prosentista 7,5 prosenttiin. Matkailun osuus bkt:sta oli lisäksi koko maan keskiarvoa suurempi Ahvenanmaalla (20 %), Kainuussa (4,2 %), Etelä-Savossa (3,9 %), Etelä-Karjalassa (3,4 %) ja Uudellamaalla (3,1 %). Ahvenanmaan korkea matkailun osuus johtuu matkustajalaivaliikenteestä, jonka kysynnästä hieman alle puolet kohdistuu Ahvenanmaalta käsin toimiviin yrityksiin.

Matkailukysyntä oli vuoden 2019 ennakkotietojen mukaan 16,3 miljardia euroa. Matkailukysyntä on siten kasvanut noin neljän prosentin vuosivauhtia vuosina 2017–2019. Ulkomainen matkailukysyntä on kuitenkin kasvanut keskimäärin kahdeksan prosenttia vuodessa ja kotimainen matkailukysyntä vain kaksi prosenttia vuodessa.

Matkailukysyntä kohdistuu siihen maakuntaan, jossa tuotteen tai palvelun tuottanut toimipaikka sijaitsee. Yli puolet (8,2 mrd. euroa) matkailukysynnästä kohdistui Uudellemaalle. Matkailukysynnästä 76 prosenttia kohdistui kuuteen maakuntaan: Uudellemaalle (51 %), Lappiin (7 %), Pirkanmaalle (6 %), Varsinais-Suomeen (6 %), Pohjois-Pohjanmaalle (4 %) ja Keski-Suomeen (3%).

Lappi ja Etelä-Karjala ovat ainoat maakunnat, joissa yli puolet matkailukysynnästä oli ulkomaista vuonna 2019. Molemmissa maakunnissa ulkomaisen kysynnän osuus oli 54 prosenttia. Ulkomaisen kysynnän osuus oli koko maan keskiarvoa (33 %) suurempi lisäksi ainoastaan Uudellamaalla (40 %) ja Ahvenanmaalla (38 %).

Työllisten määrä lisääntyi matkailutoimialoilla 4,6 prosentin vuosivauhtia vuosina 2017–2019. Matkailutoimialoilla työskenteli vuoden 2019 ennakkotietojen mukaan yhteensä 154 000 henkilöä koko maassa. Uudellamaalla näistä työskenteli 40 prosenttia eli noin 60 800 työllistä. Pirkanmaalla työskenteli noin 13 250 ja Varsinais-Suomessa noin 12 950 työllistä. Pohjois-Pohjanmaalla työskenteli 8 150 ja Lapissa 6 950 työllistä. Yhteensä näissä viidessä maakunnassa työskenteli kaksi kolmasosaa matkailutoimialojen työllisistä. Matkailutoimialojen työllisten määrä on kasvanut vuosina 2017–2019 eniten Uudellamaalla (+5 000 työllistä), Pirkanmaalla (+1 050), Varsinais-Suomessa (+900) ja Pohjanmaalla (+850).

Matkailutoimialoilla työskenteli koko maassa 5,8 prosenttia työvoimasta vuonna 2019. Tätä korkeampi matkailutoimialojen työllisten osuus oli Lapin (8,4 %) ja Ahvenanmaan (21,4 %) lisäksi myös Uudellamaalla (6,5 %) ja Etelä-Karjalassa (6,1 %). Ahvenanmaan korkea matkailutyöllisten osuus johtuu erityisesti matkustajalaivaliikenteestä. Pienimmät osuudet ovat Etelä-Pohjanmaalla (3,6 %), Keski-Pohjanmaalla (3,9 %) ja Satakunnassa (4,3 %).

Taulukko 1. Alueellisen matkailutiliinpidon avainluvut 2017–2019

	Matkailun kokonaiskysyntä, milj. EUR			Matkailun osuus bkt:sta, %			Matkailutoimialojen työllisyys, henkilöitä		
	2017	2018	2019*	2017	2018	2019*	2017	2018	2019*
KOKO MAA	15 105	15 698	16 253	2,7	2,7	2,7	140 900	147 700	154 000
Uusimaa	7 611	8 059	8 213	3,0	3,2	3,1	55 800	58 450	60 800
Lappi	1 037	1 107	1 147	6,6	7,2	7,5	6 250	6 700	6 950
Pirkanmaa	874	891	926	1,9	1,8	1,8	12 200	12 650	13 250
Varsinais-Suomi	815	818	904	2,1	2,0	2,1	12 050	12 350	12 950
Pohjois-Pohjanmaa	626	684	693	1,9	2,0	2,0	7 400	7 750	8 150
Keski-Suomi	470	496	501	2,2	2,1	2,2	5 350	5 550	5 800
Etelä-Karjala	453	414	470	3,1	2,9	3,4	2 950	3 150	3 300
Pohjois-Savo	408	422	432	2,2	2,1	2,2	4 450	4 750	5 000
Ahvenanmaa	414	416	420	19,3	20,7	20,0	3 800	3 900	3 950
Etelä-Savo	381	382	407	3,7	3,7	3,9	3 050	3 100	3 250
Päijät-Häme	297	293	304	1,9	1,9	1,9	4 350	4 500	4 700
Etelä-Pohjanmaa	258	274	291	1,8	1,8	1,8	2 950	3 100	3 200
Pohjois-Karjala	253	255	273	2,3	2,1	2,1	3 350	3 500	3 700
Kymenlaakso	239	250	257	1,6	1,5	1,6	3 400	3 500	3 700
Kanta-Häme	221	202	245	1,5	1,4	1,5	3 200	3 400	3 700
Satakunta	256	252	244	1,4	1,2	1,2	4 150	4 300	4 450
Kainuu	234	222	241	4,1	4,0	4,2	1 700	1 800	1 850
Pohjanmaa	187	189	204	1,3	1,2	1,3	3 350	4 000	4 200
Keski-Pohjanmaa	71	72	82	1,2	1,1	1,3	1 100	1 150	1 200

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

3 Tulokset

Alueellisen matkailutilinpidon tuoreimmat tulokset ovat vuosilta 2018–2019 ja niiden rinnalla on esitetty vuoden 2017 luvut. Euromääräisistä kuvioista on luettavuuden vuoksi poistettu Uusimaa, jonka osuus matkailukysynnästä on noin puolet. Uudenmaan maakuntakatsaus on esitetty luvussa 4.

Tarkemmat tulokset on julkaistu tietokantataulukkoina Visit Finlandin [tilastopalvelu Rudolfissa](#)⁶. Avainluvut on esitetty maakunnittain liitteissä 1 (vuosi 2018) ja 2 (vuosi 2019 ennakkotieto).

3.1 Matkailukysyntä

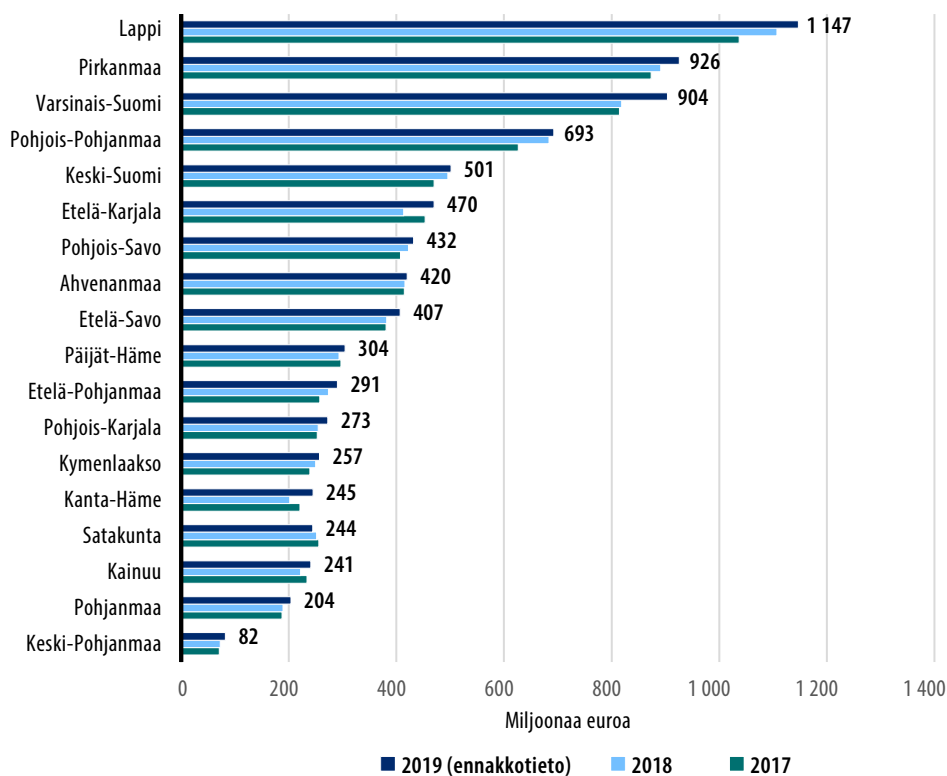
Tässä luvussa kuvataan matkailukysyntää ja sen jakautumista kotimaiseen ja ulkomaiseen kysyntään. Matkailukysyntä kuvaa matkailijoiden tuotteisiin ja palveluihin käyttämää Suomeen jäävää rahamäärää. Se sisältää sekä matkailijan itsensä että muiden (esim. työnantajan) maksamat menot. Lisäksi matkailukysyntä sisältää omien vapaa-ajan asuntojen laskennallisen käytön. Matkailun kokonaiskysyntä muodostuu suomalaisten ja ulkomaisten matkailijoiden kysynnästä Suomessa.

6 <http://visitfinland.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/VisitFinland>

3.1.1 Matkailun kokonaiskysyntä

Matkailun kokonaiskysynnällä tarkoitetaan matkailun ulkomaista ja kotimaista kysyntää yhteensä.

Kuvio 1. Matkailun kokonaiskysyntä maakunnittain vuosina 2019 (16,3 mrd. euroa), 2018 (15,7 mrd. euroa) ja 2017 (15,1 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

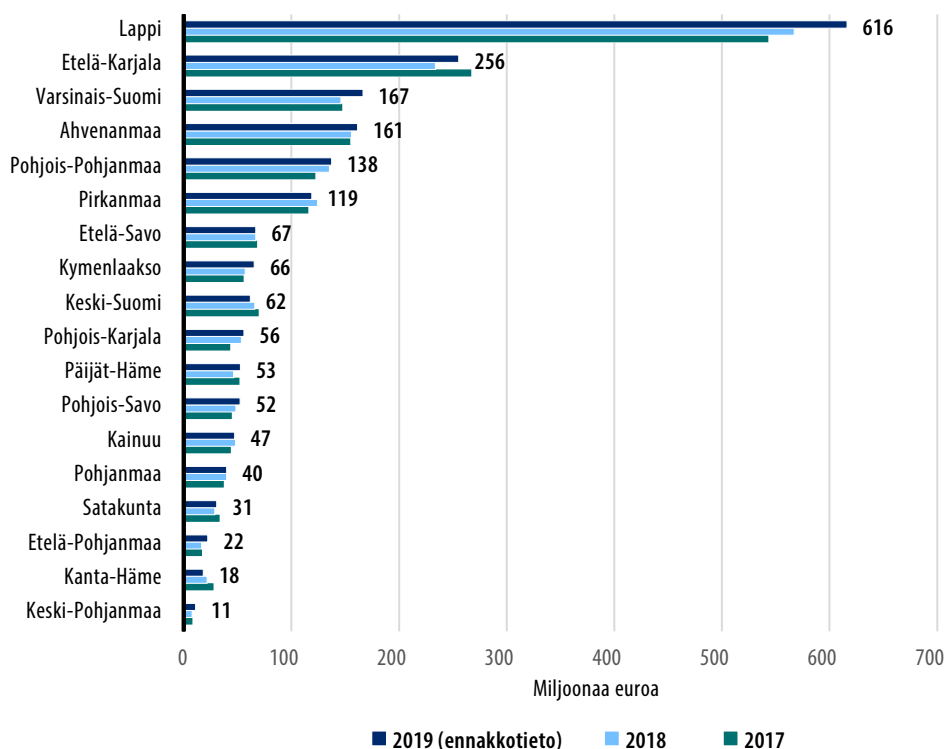

Viisi maakuntaa muodosti lähes kolme neljännestä matkailun kokonaiskysynnästä vuonna 2019. Hieman yli puolet (8,2 mrd. euroa) kysynnästä kohdistui Uudellemaalle. Lapin osuus oli 7,1 prosenttia (1,1 mrd. euroa). Yli viiden prosentin osuuksiin ylsivät lisäksi Pirkanmaa (0,9 mrd. euroa) ja Varsinais-Suomi (0,9 mrd. euroa). Pohjois-Pohjanmaan osuus oli 4,3 prosenttia (0,7 mrd. euroa). Muiden 14 maakunnan yhteenlaskettu osuus matkailukysynnästä oli 27 prosenttia.

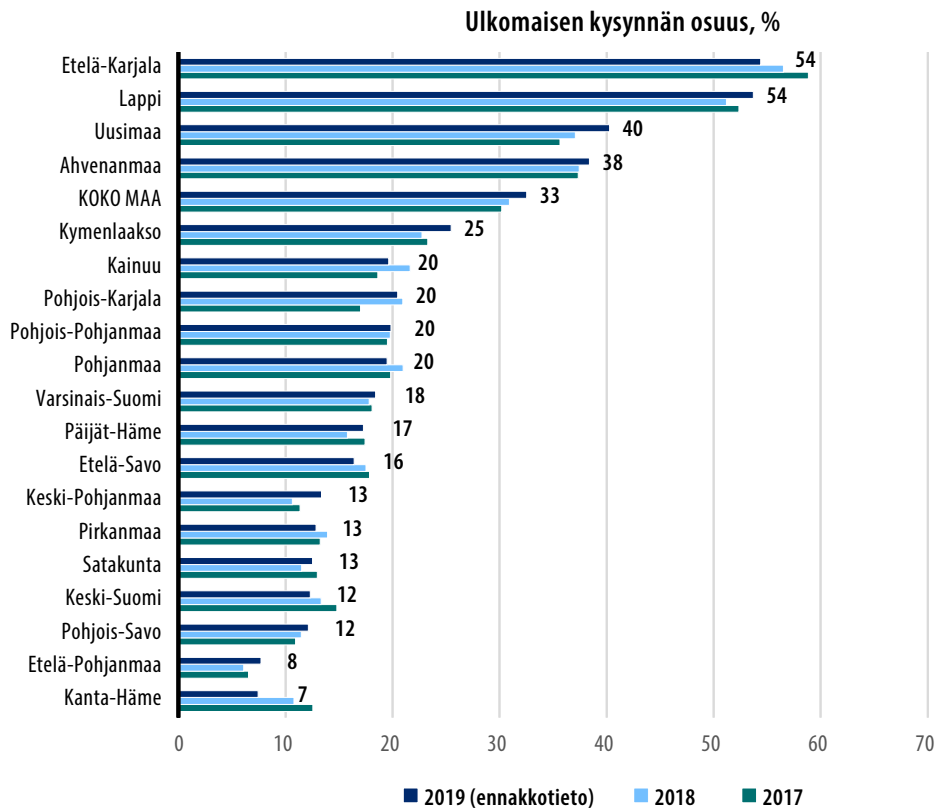
3.1.2 Ulkomainen matkailukysyntä

Ulkomainen matkailukysyntä muodostuu kahdesta osatekijästä: ulkomaalaisten yöpymisen sisältäneistä matkoista sekä päivämatkoista. Vuosina 2017–2019 ulkomainen matkailukysyntä kasvoi 0,7 mrd. euroa eli noin kahdeksan prosentin (0,4 mrd. euron) vuosivauhtia. Ulkomaisen matkailukysynnän osuus kokonaiskysynnästä kohosi 33 prosenttiin vuonna 2019, kun vielä vuonna 2017 osuus oli 30 prosenttia. Päivämatkojen osuus ulkomaisesta matkailukysynnästä oli 12 prosenttia vuonna 2019.

Kuvio 2. Ulkomainen kysyntä maakunnittain vuosina 2019 (5,3 mrd. euroa), 2018 (4,9 mrd. euroa) ja 2017 (4,6 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

Ulkomaisen kysynnän kasvu kohdistui miltei kokonaan Uudellemaalle ja Lappiin vuosina 2017–2019. Uudellamaalla ulkomainen kysyntä kasvoi keskimäärin 297 milj. euroa (11 %) vuodessa ja Lapissa 37 milj. euroa (7 %) vuodessa. Muiden 17 maakunnan yhteenlaskettu ulkomainen kysyntä lisääntyi yhteensä 29 milj. euroa (2,2 %) vuodessa.

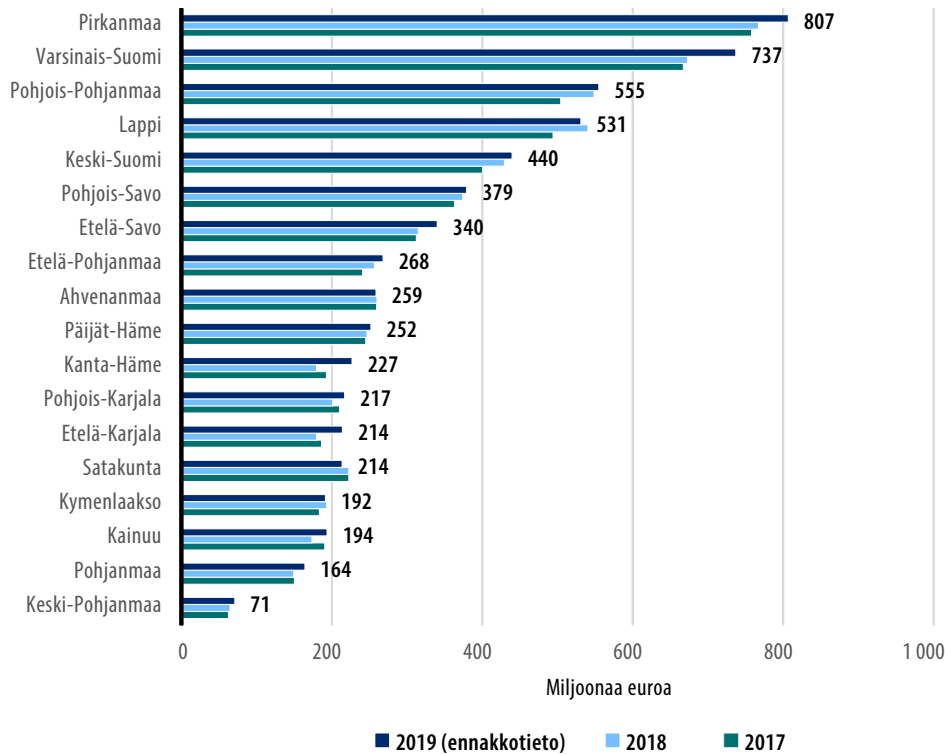
Kuvio 3. Ulkomaisen kysynnän osuus maakunnittain vuosina 2017–2019

Lappi ja Etelä-Karjala ovat ainoat maakunnat, joissa yli puolet matkailukysynnästä on ulkomaista. Molemmissa ulkomaisen matkailukysynnän osuus oli 54 prosenttia vuonna 2019. Näiden lisäksi ulkomaisen kysynnän osuus oli koko maan keskiarvoa (33 %) suurempi ainoastaan Uudellamaalla (40 %) ja Ahvenanmaalla (38 %).

3.1.3 Kotimainen matkailukysyntä

Kotimainen matkailukysyntä muodostuu kotimaisesta vapaa-ajan matkailukysynnästä sekä muusta matkailukysynnästä, johon sisältyy työajan korvatut matkamenot ja omien mökkien laskennallinen käyttö. Myös suomalaisten ulkomaanmatkojen kotimaahan jäävä osuus sisältyy kotimaiseen matkailukysyntään.

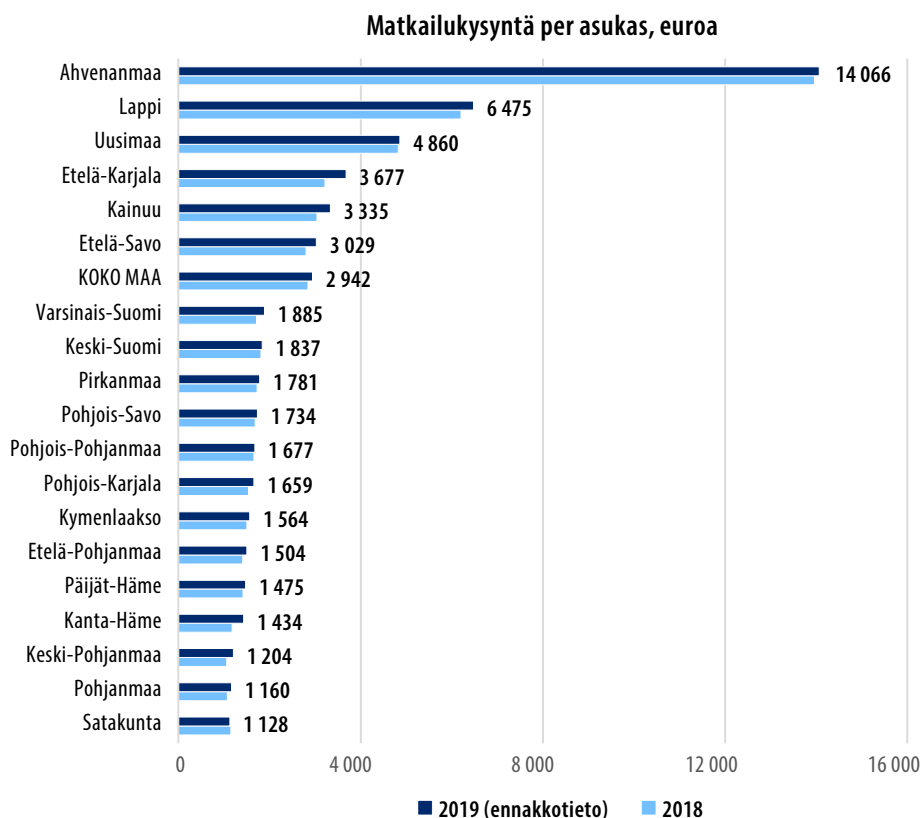
Kuvio 4. Kotimainen kysyntä maakunnittain vuosina 2019 (11,0 mrd. euroa), 2018 (10,8 mrd. euroa) ja 2017 (10,5 mrd. euroa), pois lukien Uusimaa

Vuosina 2017–2019 kotimainen matkailukysyntä nousi 10,5 mrd. eurosta 11,0 mrd. euroon eli noin kahden prosentin (211 milj. euron) vuosivauhtia. Noin puolet (104 milj. euroa) vuosikasvusta kohdistui seuraaviin neljään maakuntaan: Varsinais-Suomeen (+35 milj. euroa), Pohjois-Pohjanmaalle (+25 milj. euroa), Pirkanmaalle (+24 milj. euroa) ja Keski-Suomeen (+20 milj. euroa). Muiden maakuntien kotimaisen kysynnän kasvu jäi keskimäärin 1,3 prosenttiin (107 milj. euroa) vuodessa.

3.1.4 Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä

Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä kuvaa sitä rahamäärää jonka matkailijat käyttävät kutakin alueen vakituista asukasta kohden. Bkt-osuuden tavoin se kuvaa matkailun aluetaloudellista merkitystä.

Kuvio 5. Asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä, euroa per asukas maakunnittain vuosina 2018–2019

Koko maan tasolla matkailukysyntää oli asukasta kohden vajaat 3 000 euroa vuonna 2019. Ahvenanmaalla matkailukysyntää oli matkustajalaivaliikenteestä johtuen maakunnista eniten asukasta kohden (14 066 euroa). Asukaskohtainen matkailukysyntä oli koko maan keskiarvoa korkeampi Lapissa (6 475 euroa), Uudellamaalla (4 860 euroa), Etelä-Karjalassa (3 677 euroa), Kainuussa (3 335 euroa) ja Etelä-Savossa (3 029 euroa). Muissa maakunnissa matkailukysyntää oli selvästi alle 2 000 euroa per asukas. Vähäisintä asukaslukuun suhteutettu matkailukysyntä oli Satakunnassa (1 128 euroa), Pohjanmaalla (1 160 euroa) ja Keski-Pohjanmaalla (1 204 euroa).

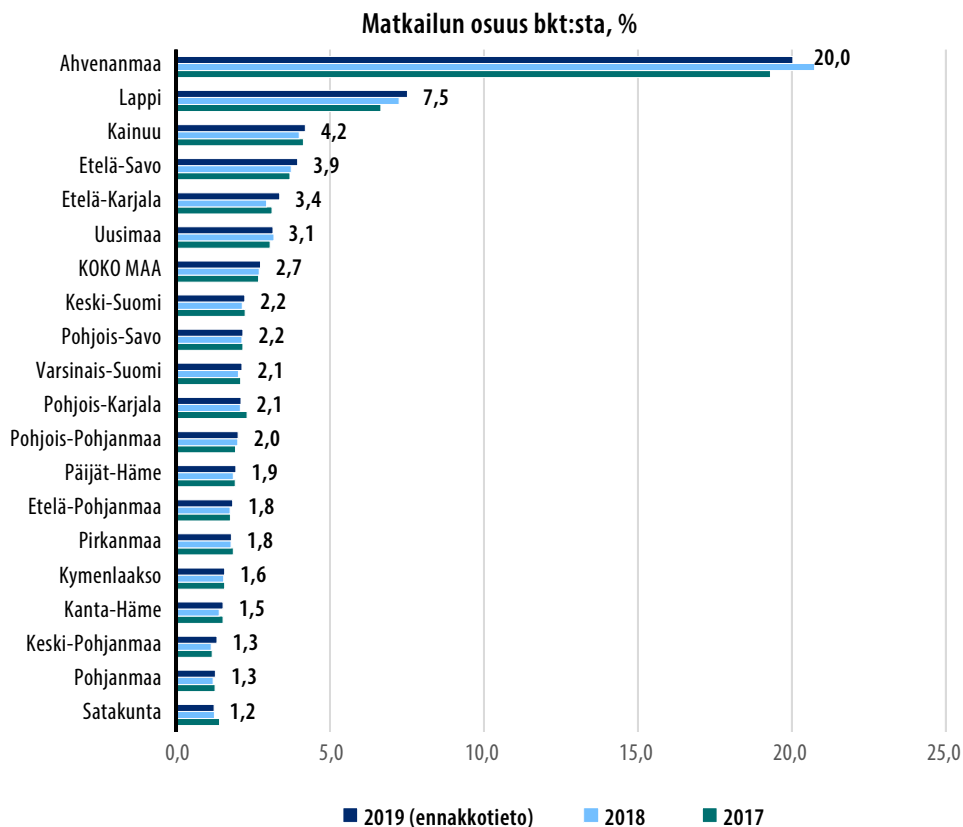
3.2 Matkailun taloudelliset vaikutukset

Matkailun merkitystä maakunnan taloudelle kuvaa se, kuinka suuri osa maakunnan tuotoksesta ja arvonlisästä aiheutuu matkailukysynnästä. Edellä on esitetty matkailukysyntä maakunnittain ja taloudellisten vaikutusten laskemiseksi se yhdistetään pääosin aluetilinpäädosta saataviin tietoihin matkailu- ja muiden toimialojen tuotoksesta, välituotekäytöstä ja arvonlisästä.

3.3 Matkailun bkt-osuudet maakunnittain

Bruttokansantuotteella (bkt) tarkoitetaan sitä arvonlisää, joka syntyy tuotoksen ja väli-tuotekäytön erotuksena. Matkailun osuus kunkin maakunnan bkt:sta lasketaan jakamalla matkailukysynnän aikaansaama arvonlisä maakunnan bkt:lla. Arvonlisän näkökulmasta kaikki matkailukysyntä ei ole samanarvoista, koska tietyillä toimialoilla arvonlisän osuus on suurempi. Myös samalla toimialalla arvonlisän osuus vaihtelee jonkin verran maakun-nasta toiseen. Matkailukysynnän aikaansaaman arvonlisän laskennassa huomioidaankin matkailukysynnän jakauma tuote- ja maakuntakohtaisesti.

Kuvio 6. Matkailun osuus bkt:sta maakunnittain vuosina 2017–2019

Matkailun osuus koko maan bkt:sta on pysytellyt 2,7 prosentissa vuosina 2017–2019. Selkeimmin matkailun merkitys vahvistui Lapissa, jossa matkailun osuus bkt:sta ko-hosi 6,6 prosentista 7,5 prosenttiin. Ahvenanmaalla matkailun osuus on matkustajalai-valiikenteestä johtuen pysytellyt noin 20 prosentin tuntumassa. Matkailun osuus on yli kolme prosenttia lisäksi Kainuussa (4,2 %), Etelä-Savossa (3,9 %), Etelä-Karjalassa (3,4 %)

ja Uudellamaalla (3,1 %). Muissa maakunnissa matkailun osuus bkt:sta on selvästi vähäisempi, alle 2,3 prosenttia.

3.4 Matkailutoimialojen työllisyys

Matkailutoimialojen työllistämisaikutusta mitataan työllisten lukumäärällä, tehdyillä työtunneilla, täysiaikaiseksi muutetuilla työpaikoilla sekä matkailun aikaansaamalla laskennallisella työllisyydellä. Matkailun työllistävää vaikutusta kuvaava indikaattori on myös matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden osuus maakunnan kaikista työllisistä. Matkailutoimialat on kuvattu liitteessä 3.

Vuokratyövoima ei sisälly matkailulle tyypillisten toimialojen lukuihin vaan se luetaan liike-elämän palvelujen työllisyyteen. Hotelli- ja ravintola-alalla tehtiin esitettyjen tulosten lisäksi vuokratyötä arviolta 11 miljoonaa työtuntia vuonna 2018 mikä vastaa noin 5 600 täysiaikaiseksi muutettua työpaikkaa. Tätä arviota ei kuitenkaan ole mahdollista jakaa maakuntatasolle.

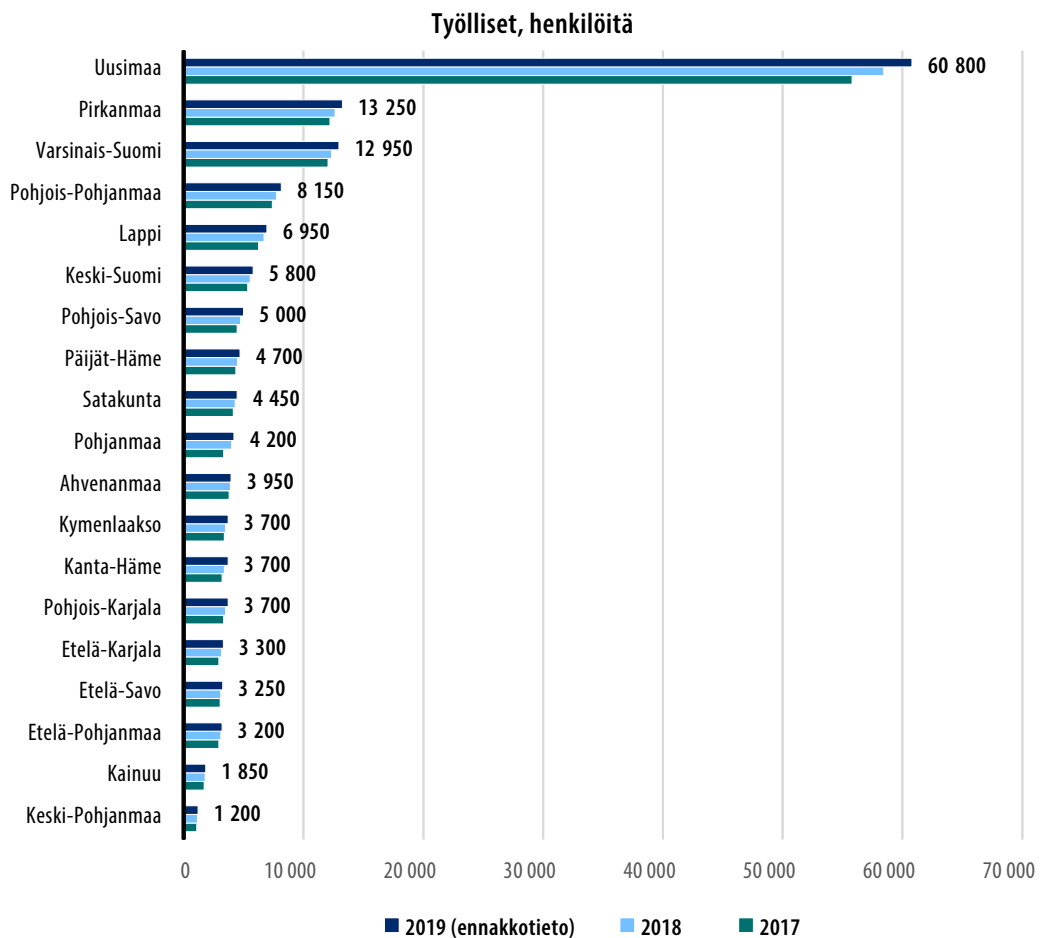
Myöskään kaupan alan työpaikat eivät ole mukana työllisyyslaskelmissa. Tämän vuoksi matkailun työllistävä vaikutus on jonkin verran tuloksissa esitettyjä tietoja suurempi.

Vuoden 2018 matkailutoimialojen työllisyyden laskennan yhteydessä yhdenmukaistettiin myös laskentasääntöjä toimialojen välillä hyödyntäen johdonmukaisesti yritysten rakenne- ja tilinpäätöstilastoa toimialoilla, joissa kansantalouden tilinpidon työlliset on jaettava tarkemmalle tasolle. Muutos vaikutti vain vesiliikenteen henkilökuljetus- sekä liikennevälineiden vuokraus -toimialoihin. Muutoksen vaikutuksesta vesiliikenteen työllisten määrä kasvoi koko maassa 2 700 työllisellä ja liikennevälineiden vuokrauksen työllisten määrä väheni 500 työllisellä vuonna 2017. Muutos matkailutoimialojen työllisten aikasarjaan tehtiin takautuvasti vuodesta 2013 alkaen.

3.4.1 Työllisten määrä

Työllisillä tarkoitetaan matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden lukumäärää.

Kuvio 7. Työllisten lukumäärä matkailutoimialoilla maakunnittain vuosina 2017–2019

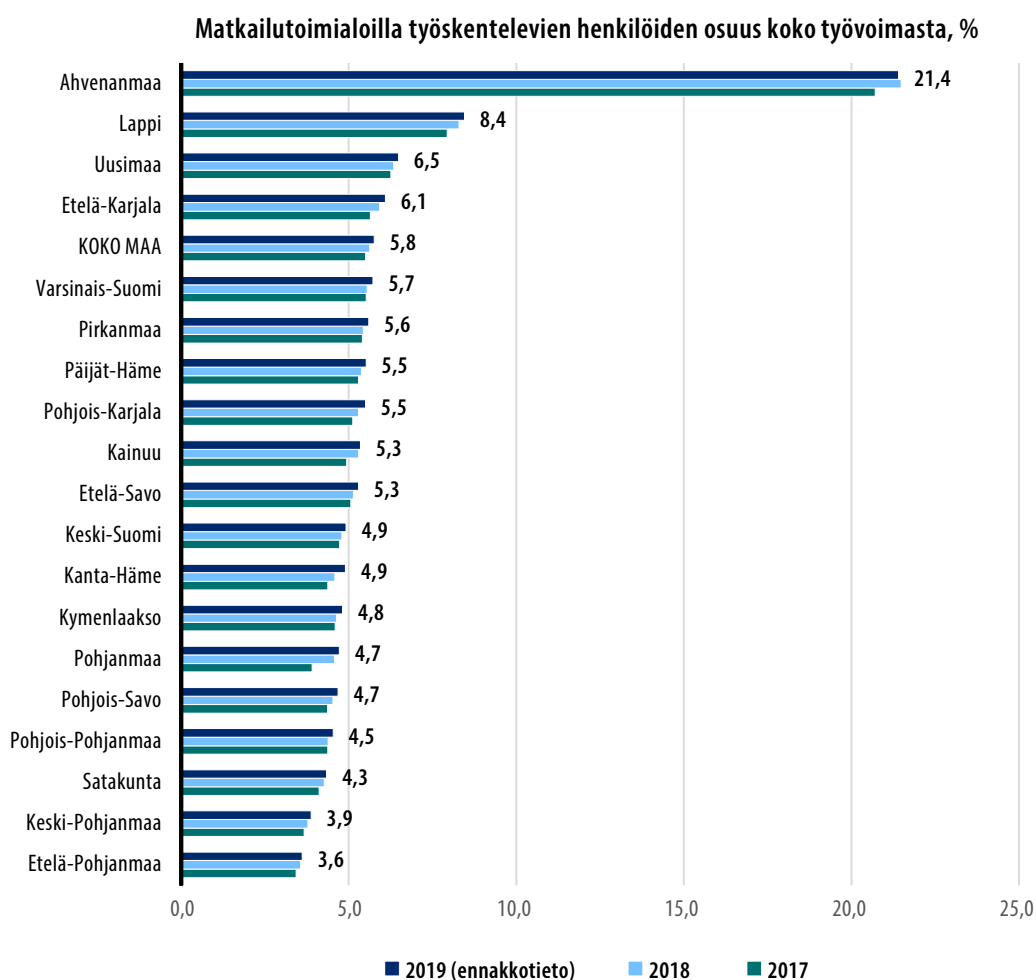

Matkailutoimialoilla työskentelevien henkilöiden määrä kasvoi 4,6 prosenttia vuodessa vuosina 2017–2019. Vuonna 2019 matkailutoimialoilla työskenteli kaikkiaan 154 000 henkilöä. Uudellamaalla työskenteli noin 39 prosenttia työllisistä, Pirkanmaalla yhdeksän prosenttia, Varsinais-Suomessa kahdeksan prosenttia, Pohjois-Pohjanmaalla viisi prosenttia ja Lapissa viisi prosenttia. Muissa maakunnissa työskenteli kolmannes matkailutoimialojen työllisistä.

3.4.2 Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä

Matkailun työllistävää vaikutusta voidaan mitata suhteuttamalla matkailutoimialojen työlliset kaikkiin työllisiin.

Kuvio 8. Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus kaikista työllisistä maakunnittain vuosina 2017–2019

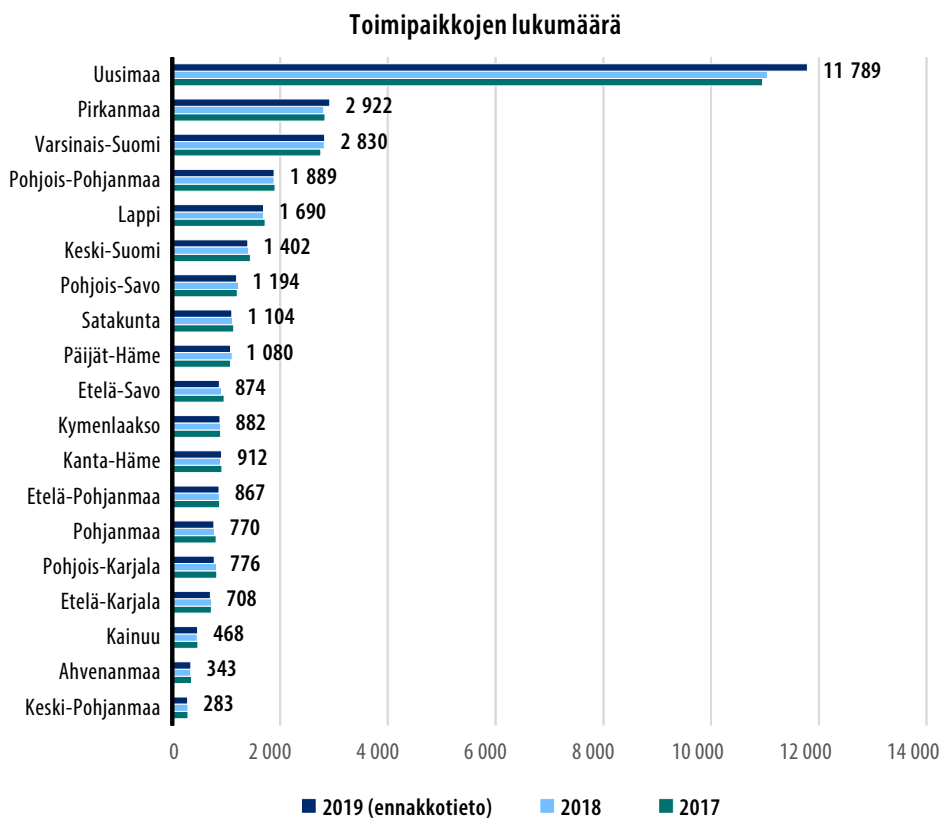

Koko maan työllisistä 5,8 prosenttia työskenteli matkailutoimialoilla vuonna 2019. Matkailutoimialojen työllisten osuus oli koko maan keskiarvoa suurempi Ahvenanmaalla (21,4 %), Lapissa (8,4 %), Uudellamaalla (6,5 %) ja Etelä-Karjalassa (6,1 %). Matkailutoimialoilla työskentelevien osuus on kasvanut kaikissa maakunnissa vuosina 2017–2019. Muutokset ovat kuitenkin varsin pieniä: keskimäärin prosentin kymmenyksen vuodessa.

3.4.3 Toimipaikkojen määrä matkailutoimialoilla

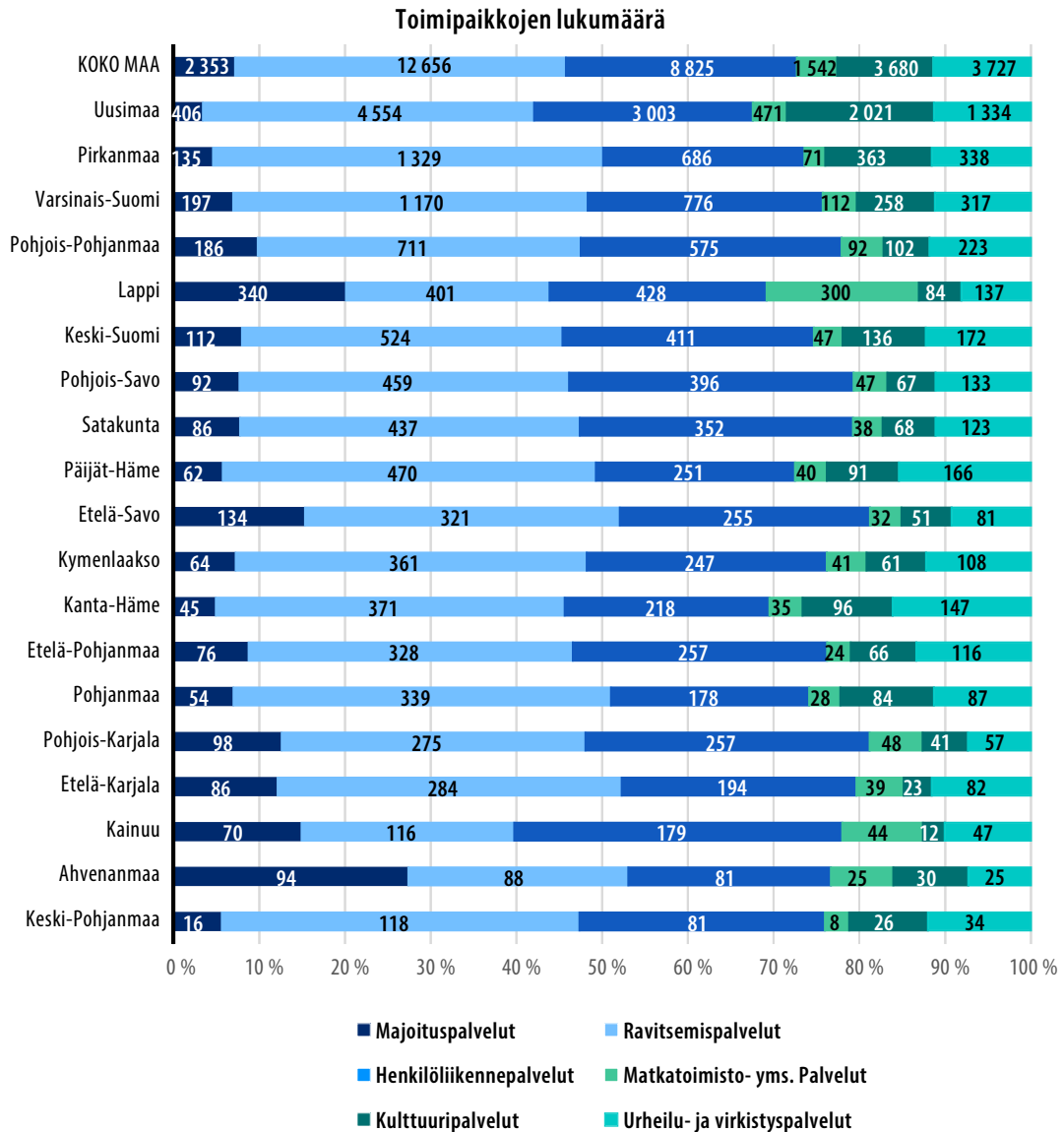
Yrityksillä voi olla yksi tai useampi toimipaikka. Lisäksi kullakin toimipaikalla on yksi päätoimiala, jonka mukaan ne on määriteltä matkailutoimialojen toimipaikoiksi liitteen 3 mukaisesti.

Kuvio 9. Matkailutoimialojen toimipaikkojen lukumäärä maakunnittain vuosina 2017–2019

Matkailutoimialoilla oli vuonna 2019 yhteensä 32 939 toimipaikkaa. Yli kolmasosa niistä (11 789) sijaitsi Uudellamaalla, yhdeksän prosenttia (2 922) Pirkanmaalla ja yhdeksän prosenttia (2 830) Varsinais-Suomessa.

Kuvio 10. Matkailutoimialojen toimipaikkojen lukumäärä toimialoittain ja maakunnittain vuonna 2019

Kuvio esittää toimipaikkojen suhteellista toimialajakaumaa maakunnittain. Vuonna 2019 matkailutoimialojen toimipaikoista 39 prosenttia oli ravitsemis- ja ravintola- ja catering-palveluissa ja 27 prosenttia henkilöliikennepalveluissa. Urheilu- ja virkistyspalveluissa oli 11 prosenttia ja kulttuuripalveluissa 11 prosenttia toimipaikoista. Majoituspalveluissa oli seitsemän prosenttia toimipaikoista. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja ohjelmapalvelujen osuus toimipaikoista oli vain viisi prosenttia, mutta Lapissa niiden osuus oli 18 prosenttia toimipaikoista.

4 Maakuntakatsaukset

Tässä luvussa luodaan katsaus matkailutilinpidon avainlukujen kehitykseen matkailun kanalta merkittävimmässä maakunnissa vuosina 2017–2019. Maakunnat on esitetty suuruusjärjestyksessä vuoden 2019 matkailukysynnän ennakkotietojen mukaisesti. Taulukoissa on kunkin avainluvun osalta esitetty keskimääräinen vuosimuutos vuosien 2017–2019 välillä.

4.1 Uusimaa

Taulukko 2. Uudenmaan avainluvut 2017–2019

UUSIMAA	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	7 611	8 059	8 213	4,0
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	2 714	2 989	3 308	11,0
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	4 897	5 069	4 904	0,1
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	3 773	3 906	3 848	1,0
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	1 124	1 163	1 056	-3,0
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	36 %	37 %	40 %	6,5
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	50 %	48 %	47 %	-2,7
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	14 %	13 %	-6,5
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	3,0 %	3,2 %	3,1 %	1,6
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,6 %	2,7 %	2,7 %	2,8
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	2 407	2 513	2 586	3,7

UUSIMAA	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	1 978	2 088	2 187	5,3
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	78 957	79 114	82 127	2,0
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	55 800	58 450	60 800	4,5
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	92,1	97,1	99,6	4,1
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	22 850	25 650	26 200	7,3
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	37,7	42,6	42,9	6,9
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	6,3 %	6,3 %	6,5 %	1,8

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Uudenmaan matkailukysyntä lisääntyi 1,0 mrd. eurolla vuosina 2017–2019, eli vuositasolla kasvua kertyi neljä prosenttia. Ulkomainen kysyntä kuitenkin kasvoi 11 prosenttia vuodessa kotimaisen kysynnän pysyessä samana. Matkailun osuus Uudenmaan bkt:sta nousi 3,1 prosenttiin ja matkailutoimialoille työllistyi 5 000 henkilöä lisää.

4.2 Lappi

Taulukko 3. Lapin avainluvut 2017–2019

LAPPI	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	1 037	1 107	1 147	5,3
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	543	567	616	6,7
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	494	540	531	3,7
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	375	409	394	2,5
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	118	132	137	7,7
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	52 %	51 %	54 %	1,3

LAPPI	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	36 %	37 %	34 %	-2,5
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	12 %	12 %	2,1
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	6,6 %	7,2 %	7,5 %	6,5
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	5,9 %	6,4 %	6,6 %	6,2
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	383	436	456	9,5
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	327	373	390	9,6
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	5 765	6 019	6 073	2,7
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	6 250	6 700	6 950	5,6
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	10,7	11,2	11,4	3,4
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	4 500	5 200	5 300	8,9
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	7,7	8,7	8,7	6,5
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	7,9 %	8,3 %	8,4 %	3,2

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Lapissa ulkomainen matkailukysyntä jatkoi vahvaa kasvuaan vuosina 2017–2019, keskimäärin 6,7 prosenttia vuodessa. Matkailun kokonaiskysyntä lisääntyi tällä ajanjaksolla 110 miljoonalla eurolla (5,3 % vuodessa). Myös matkailun bkt-osuus vahvistui 6,6 prosentista 7,5 prosenttiin. Matkailutoimialojen työllisten määrä lisääntyi 700 henkilöllä eli noin 5,6 prosenttia vuodessa. Lapin työllisistä jo 8,4 prosenttia työskenteli matkailutoimialoilla vuonna 2019.

4.3 Pirkanmaa

Taulukko 4. Pirkanmaan avainluvut 2017–2019

PIRKANMAA	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	874	891	926	3,0
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	116	124	119	1,4
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	758	767	807	3,2
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	640	643	672	2,5
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	118	124	135	7,3
Ulkomaisten matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	14 %	13 %	-1,5
Kotimaisten vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	73 %	72 %	73 %	-0,5
Kotimaisten muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	14 %	15 %	4,1
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,9 %	1,8 %	1,8 %	-1,7
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,6 %	1,5 %	1,5 %	-2,3
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	303	308	323	3,3
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	253	258	268	3,0
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	16 311	17 313	17 991	5,2
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	12	12	13	4,3
	200	650	250	
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	20,1	21,5	22,1	5,0
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	4 500	5 050	5 100	6,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	7,4	8,6	8,5	7,3
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,4 %	5,4 %	5,6 %	1,7

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Pirkanmaan matkailukysyntä kasvoi kolme prosenttia vuodessa lähinnä kotimaisen matkailukysynnän ansiosta. Ulkomaisen kysynnän osuus (13 %) on Pirkanmaalla selvästi koko maata alhaisempi. Matkailun bkt-osuus on selvästi kahden prosentin alapuolella (1,8 %) Pirkanmaalla. Työllisten määrä matkailutoimialoilla kuitenkin lisääntyi 1 050 työllisellä.

4.4 Varsinais-Suomi

Taulukko 5. Varsinais-Suomen avainluvut 2017–2019

VARSINAIS-SUOMI	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	815	818	904	5,5
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	147	146	167	6,5
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	667	673	737	5,2
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	541	553	630	8,2
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	126	120	107	-7,6
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	18 %	18 %	18 %	1,0
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	66 %	68 %	70 %	2,5
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	15 %	12 %	-11,8
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,1 %	2,0 %	2,1 %	1,0
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,7 %	1,9 %	3,2
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	328	331	364	5,6
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	267	275	312	8,4
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	15 651	16 403	17 063	4,5
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	12 050	12 350	12 950	3,7
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	20,7	21,4	22,0	3,2

VARSINAIS-SUOMI	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	4 600	5 050	5 450	9,2
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	7,9	8,7	9,3	8,7
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,5 %	5,6 %	5,7 %	1,8

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Varsinais-Suomen matkailukysyntä kasvoi 5,5 prosentin vuosivauhtia 2017–2019 ja matkailun bkt-osuus pysytteli 2,1 prosentissa. Työllisten määrä matkailutoimialoilla lisääntyi 900 henkilöllä.

4.5 Pohjois-Pohjanmaa

Taulukko 6. Pohjois-Pohjanmaan avainluvut 2017–2019

POHJOIS-POHJANMAA	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	626	684	693	5,3
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	122	135	138	6,2
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	504	548	555	5,0
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	409	470	476	8,1
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	95	78	79	-8,3
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	20 %	20 %	0,9
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	65 %	69 %	69 %	2,6
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	11 %	11 %	-12,3
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	1,9 %	2,0 %	2,0 %	2,2
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,6 %	1,8 %	1,8 %	4,4

POHJOIS-POHJANMAA	2017	2018	2019*	Vuosi­muutos keskimäärin 2017–2019, %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	228	248	258	6,7
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	186	213	222	9,6
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	11 781	12 379	12 811	4,4
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	7 400	7 750	8 150	5,1
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	13,1	13,5	13,9	3,2
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	3 200	3 600	3 550	5,5
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	5,7	6,3	6,1	3,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,4 %	4,4 %	4,5 %	1,8

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Pohjois-Pohjanmaalla matkailukysyntä kasvoi 5,3 prosenttia vuodessa 2017–2019 ja matkailun bkt-osuus oli kahden prosentin tuntumassa. Työllisten määrä lisääntyi 750 henkilöllä matkailutoimialoilla.

4.6 Keski-Suomi

Taulukko 7. Keski-Suomen avainluvut 2017–2019

KESKI-SUOMI	2017	2018	2019*	Vuosi­muutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	470	496	501	3,3
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	69	66	62	-5,5
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	400	429	440	4,9
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	306	346	357	8,4
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	95	83	83	-6,3
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	13 %	12 %	-8,3

KESKI-SUOMI	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	65 %	70 %	71 %	4,7
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	20 %	17 %	17 %	-9,1
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,2 %	2,1 %	2,2 %	-0,2
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,8 %	1,9 %	2,1
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	178	183	193	4,3
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	137	148	156	7,2
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	7 945	8 517	8 664	4,5
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	5 350	5 550	5 800	4,2
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	9,0	9,2	9,4	2,2
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 200	2 250	2 450	5,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,7	3,7	4,0	3,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,7 %	4,8 %	4,9 %	2,0

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Keski-Suomen matkailukysyntä painottuu lähes 90 prosenttisesti kotimaanmatkailuun. Matkailukysyntä kasvoi Keski-Suomessa 3,3 prosentin vuosivauhtia 2017–2019. Matkailun bkt-osuus oli 2,2 prosentin tuntumassa. Työllisten määrä matkailutoimialoilla lisääntyi 450 henkilöllä.

4.7 Etelä-Karjala

Taulukko 8. Etelä-Karjalan avainluvut 2017–2019

ETELÄ-KARJALA	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	453	414	470	1,8
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	267	234	256	-2,1
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	187	180	214	7,4
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	141	139	174	12,0
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	46	41	40	-6,5
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	59 %	57 %	54 %	-3,8
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	34 %	37 %	9,8
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	10 %	10 %	9 %	-8,0
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	3,1 %	2,9 %	3,4 %	3,9
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,8 %	2,6 %	3,1 %	4,9
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	132	129	148	6,1
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	114	113	132	7,5
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	4 231	4 402	4 402	2,0
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	2 950	3 150	3 300	5,9
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	5,1	5,5	5,6	4,2
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 550	1 800	2 050	16,1
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	2,7	3,1	3,5	14,1
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	5,9 %	6,1 %	4,0

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Etelä-Karjalan ulkomaisen kysynnän osuus (54 %) oli Lapin ohella maakunnista suurin vuonna 2019. Etelä-Karjalan suuri ulkomainen kysyntä johtuu venäläisten Suomeen suuntautuvasta matkailusta. Ulkomainen kysyntä ei Etelä-Karjalassa enää kasvanut vuosina 2017–2019 mutta kotimainen kysyntä sen sijaan kasvoi 7,4 prosentin vuosivauhtia. Matkailun bkt-osuus nousi 2,8 prosentista 3,1 prosenttiin ja matkailutoimialat työllistivät 500 henkilöä enemmän.

4.8 Pohjois-Savo

Taulukko 9. Pohjois-Savon avainluvut 2017–2019

POHJOIS-SAVO	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	408	422	432	2,9
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	45	49	52	8,9
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	363	374	379	2,2
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	300	303	312	2,0
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	63	71	67	3,2
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	11 %	11 %	12 %	5,6
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	74 %	72 %	72 %	-0,9
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	15 %	17 %	16 %	0,3
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,2 %	2,1 %	2,2 %	0,0
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	1,8 %	1,8 %	1,8 %	0,0
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	158	163	171	4,1
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	129	132	140	4,4
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	7 272	7 628	7 871	4,1
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	4 450	4 750	5 000	6,2
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	7,6	8,0	8,2	3,9

POHJOIS-SAVO	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	2 100	2 100	2 350	6,0
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	3,6	3,5	3,9	3,7
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,4 %	4,5 %	4,7 %	3,6

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Pohjois-Savossa korostuu kotimainen matkailukysyntä, jonka osuus oli 88 prosenttia vuonna 2019. Matkailukysyntä kasvoi Pohjois-Savossa 2,9 prosenttia vuodessa vuosina 2017–2019 ja matkailun bkt-osuus pysytteli 2,2 prosentissa. Työllisten määrä matkailutoimialoilla koheni 550 henkilöllä.

4.9 Kainuu

Taulukko 10. Kainuun avainluvut 2017–2019

KAINUU	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	234	222	241	1,5
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	44	48	47	4,4
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	191	174	194	0,8
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	147	138	154	2,5
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	44	36	39	-4,8
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	19 %	22 %	20 %	2,8
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	63 %	62 %	64 %	1,0
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	19 %	16 %	16 %	-6,1
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	4,1 %	4,0 %	4,2 %	0,8

KAINUU	2017	2018	2019*	Vuosimuutos keskimäärin 2017–2019, %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	3,4 %	3,4 %	3,5 %	2,2
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	86	84	90	2,5
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	67	68	73	4,4
BKT:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	2 072	2 101	2 145	1,8
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	1 700	1 800	1 850	4,4
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	2,8	3,0	3,1	4,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	1 100	1 300	1 150	2,3
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	1,8	2,2	1,9	2,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	4,9 %	5,3 %	5,3 %	4,1

* vuoden 2019 osalta ennakkotieto

Kainuun matkailukysyntä kasvoi 1,5 prosentin vuosivauhtia vuosina 2017–2019 ja matkailun bkt-osuus nousi 4,2 prosenttiin. Työllisten määrä matkailutoimialoilla lisääntyi 150 henkilöllä.

Liite 1 Maakuntakohtaiset avainluvut 2018

TUNNUSLUKU 2018	Koko maa	Uusi-maa	Varsinais-Suomi	Sata-kunta	Kanta-Häme	Pirkan-maa	Päijät-Häme	Kymen-laakso
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 698	8 059	818	252	202	891	293	250
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 852	2 989	146	29	22	124	46	57
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 845	5 069	673	223	180	767	247	193
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 587	3 906	553	190	143	643	192	164
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 258	1 163	120	33	37	124	55	29
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	37 %	18 %	12 %	11 %	14 %	16 %	23 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	48 %	68 %	76 %	71 %	72 %	65 %	66 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	14 %	15 %	13 %	18 %	14 %	19 %	12 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,2 %	2,0 %	1,2 %	1,4 %	1,8 %	1,9 %	1,5 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	2,7 %	1,7 %	1,1 %	1,1 %	1,5 %	1,5 %	1,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 434	2 513	331	88	70	308	107	92
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 519	2 088	275	74	55	258	85	79
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	201 628	79 114	16 403	7 055	4 977	17 313	5 791	5 956
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	147 700	58 450	12 350	4 300	3 400	12 650	4 500	3 500
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	249,0	97,1	21,4	7,2	6,0	21,5	7,9	6,1
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	67 300	25 650	5 050	1 650	1 000	5 050	1 550	1 400
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	113,5	42,6	8,7	2,8	1,8	8,6	2,7	2,5
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	6,3 %	5,6 %	4,3 %	4,6 %	5,4 %	5,4 %	4,6 %

TUNNUSLUKU 2018	Koko Maa	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 698	414	382	422	255	496	274	189
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 852	234	67	49	53	66	17	40
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 845	180	315	374	201	429	257	149
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 587	139	236	303	168	346	215	107
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 258	41	79	71	33	83	42	42
Ulkomaisten matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	57 %	18 %	11 %	21 %	13 %	6 %	21 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	34 %	62 %	72 %	66 %	70 %	79 %	57 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	10 %	21 %	17 %	13 %	17 %	15 %	22 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työntajien kulut)	2,7 %	2,9 %	3,7 %	2,1 %	2,1 %	2,1 %	1,8 %	1,2 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työntajien kuluja)	2,2 %	2,6 %	3,0 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,5 %	0,9 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työntajien kulut)	5 434	129	154	163	98	183	95	75
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työntajien kuluja)	4 519	113	118	132	83	148	78	57
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	201 628	4 402	4 113	7 628	4 712	8 517	5 416	6 279
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	147 700	3 150	3 100	4 750	3 500	5 550	3 100	4 000
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	249,0	5,5	5,3	8,0	5,9	9,2	5,3	6,7
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	67 300	1 800	1 700	2 100	1 650	2 250	1 450	1 200
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	113,5	3,1	2,9	3,5	2,8	3,7	2,5	2,0
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	5,9 %	5,1 %	4,5 %	5,3 %	4,8 %	3,6 %	4,6 %

TUNNUSLUKU 2018	Koko Maa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	15 698	72	684	222	1 107	416
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	4 852	8	135	48	567	156
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 845	65	548	174	540	260
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 587	53	470	138	409	211
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 258	11	78	36	132	50
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	31 %	11 %	20 %	22 %	51 %	37 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	55 %	74 %	69 %	62 %	37 %	51 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	14 %	16 %	11 %	16 %	12 %	12 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	1,1 %	2,0 %	4,0 %	7,2 %	20,7 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,2 %	1,0 %	1,8 %	3,4 %	6,4 %	18,3 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 434	26	248	84	436	233
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 519	21	213	68	373	199
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	201 628	2 267	12 379	2 101	6 019	1 125
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	147 700	1 150	7 750	1 800	6 700	3 900
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	249,0	2,0	13,5	3,0	11,2	6,3
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	67 300	450	3 600	1 300	5 200	3 450
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	113,5	0,8	6,3	2,2	8,7	5,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,6 %	3,8 %	4,4 %	5,3 %	8,3 %	21,5 %

Liite 2 Maakuntakohtaiset avainluvut 2019 (ennakkotieto)

TUNNUSLUKU 2019	Koko maa	Uusi-maa	Varsinais-Suomi	Satakunta	Kanta-Häme	Pirkanmaa	Päijät-Häme	Kymenlaakso
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 250	8 213	904	244	245	926	304	257
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	3 308	167	31	18	119	53	66
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 962	4 904	737	214	227	807	252	192
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 841	3 848	630	183	195	672	200	161
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	1 056	107	31	32	135	52	31
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	40 %	18 %	13 %	7 %	13 %	17 %	25 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	47 %	70 %	75 %	80 %	73 %	66 %	62 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	13 %	12 %	13 %	13 %	15 %	17 %	12 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,1 %	2,1 %	1,2 %	1,5 %	1,8 %	1,9 %	1,6 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	2,7 %	1,9 %	1,1 %	1,3 %	1,5 %	1,6 %	1,4 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 684	2 586	364	88	80	323	114	97
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 809	2 187	312	74	67	268	92	83
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 690	82 127	17 063	7 133	5 207	17 991	5 881	6 155
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 000	60 800	12 950	4 450	3 700	13 250	4 700	3 700
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	99,6	22,0	7,4	6,4	22,1	8,1	6,3
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 700	26 200	5 450	1 750	1 300	5 100	1 600	1 500
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	115,8	42,9	9,3	2,9	2,3	8,5	2,8	2,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	6,5 %	5,7 %	4,3 %	4,9 %	5,6 %	5,5 %	4,8 %

TUNNUSLUKU 2019	Koko Maa	Etelä-Karjala	Etelä-Savo	Pohjois-Savo	Pohjois-Karjala	Keski-Suomi	Etelä-Pohjanmaa	Pohjanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 250	470	407	432	273	501	291	204
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	256	67	52	56	62	22	40
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 962	214	340	379	217	440	268	164
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 841	174	268	312	188	357	230	127
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	40	72	67	29	83	38	37
Ulkomaisten matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	54 %	16 %	12 %	20 %	12 %	8 %	20 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	37 %	66 %	72 %	69 %	71 %	79 %	62 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	9 %	18 %	16 %	10 %	17 %	13 %	18 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	3,4 %	3,9 %	2,2 %	2,1 %	2,2 %	1,8 %	1,3 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	3,1 %	3,2 %	1,8 %	1,9 %	1,9 %	1,6 %	1,0 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 684	148	164	171	102	193	104	82
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 809	132	131	140	89	156	88	65
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 690	4 402	4 154	7 871	4 828	8 664	5 633	6 387
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 000	3 300	3 250	5 000	3 700	5 800	3 200	4 200
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	5,6	5,4	8,2	6,1	9,4	5,4	6,9
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 700	2 050	1 850	2 350	1 750	2 450	1 400	1 500
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	115,8	3,5	3,1	3,9	2,9	4,0	2,3	2,5
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	6,1 %	5,3 %	4,7 %	5,5 %	4,9 %	3,6 %	4,7 %

TUNNUSLUKU 2019	Koko maa	Keski-Pohjanmaa	Pohjois-Pohjanmaa	Kainuu	Lappi	Ahvenanmaa
MATKAILUN KOKONAISKYSYNTÄ, milj EUR	16 250	82	693	241	1 147	420
Ulkomainen matkailukysyntä, milj EUR	5 288	11	138	47	616	161
Kotimainen matkailukysyntä, milj EUR	10 962	71	555	194	531	259
Kotimainen vapaa-ajan matkailukysyntä, milj EUR	8 841	61	476	154	394	213
Kotimainen muu matkailukysyntä, milj EUR	2 121	10	79	39	137	46
Ulkomaisen matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	33 %	13 %	20 %	20 %	54 %	38 %
Kotimaisen vapaa-ajan matkailukysynnän osuus matkailun kokonaiskysynnästä	54 %	74 %	69 %	64 %	34 %	51 %
Kotimaisen muun matkailukysynnän (korvatut työmatkat, omat mökit) osuus matkailun kokonaiskysynnästä	13 %	12 %	11 %	16 %	12 %	11 %
MATKAILUARVONLISÄYKSEN OSUUS PERUSHINTAISESTA BKT:STA (sis työnantajien kulut)	2,7 %	1,3 %	2,0 %	4,2 %	7,5 %	20,0 %
Matkailuarvonlisäyksen osuus perushintaisesta bkt:sta (ilman työnantajien kuluja)	2,3 %	1,2 %	1,8 %	3,5 %	6,6 %	17,9 %
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (sis työnantajien kulut)	5 684	30	258	90	456	235
Matkailukysynnän arvonlisä, milj EUR (ilman työnantajien kuluja)	4 809	26	222	73	390	204
Bkt:n arvonlisäys (brutto perushintaan ((ei sis. tuoteveroja ja tuotetukipalkkioita)), milj EUR	207 690	2 283	12 811	2 145	6 073	1 175
MATKAILUTOIMIALOJEN TYÖLLISYYS, henkilöitä	154 000	1 200	8 150	1 850	6 950	3 950
Matkailutoimialojen tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	255,9	2,0	13,9	3,1	11,4	6,4
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, työllisten määrä	69 700	450	3 550	1 150	5 300	3 450
Matkailun aikaansaama laskennallinen työllisyys matkailutoimialoilla, tehdyt työtunnit, miljoonaa tuntia	115,8	0,7	6,1	1,9	8,7	5,6
Matkailutoimialojen työvoiman osuus kaikista työllisistä	5,8 %	3,9 %	4,5 %	5,3 %	8,4 %	21,4 %

Liite 3 Matkailutoimialat⁷

1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut

- 551 Hotellit ja vastaavat majoitusliikkeet
- 552 Lomakylät, retkeilymajat yms. majoitus
- 553 Leirintäalueet, asuntovaunu- ja matkailuvaunualueet

1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut (vapaa-ajan asunnot omaan käyttöön, vapaa-ajan asuntojen vuokraus, lomaosakkeet jne.)

- 681 Omien kiinteistöjen kauppa, osa *
- 682 Omien tai leasing-kiinteistöjen vuokraus ja hallinta, osa *
- 683 Kiinteistöalan toiminta palkkio- tai sopimusperusteisesti, osa *

* Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus

2. Ravitsemistoiminta

- 5610 Ravintolat ja vastaava ravitsemistoiminta
- 5629 Henkilöstö- ja laitospalvelut
- 5630 Baarit ja kahvilat
(eli koko toimiala 56, pl. 5621 Pitopalvelu)

3. Rautateiden henkilöliikenne

- 4910 Rautateiden henkilöliikenne, kaukoliikenne

4. Linja-autojen henkilöliikenne ja taksiliikenne

- 4932 Taksiliikenne
- 4939 Muualla luokittelematon maaliikenteen henkilöliikenne

5. Vesiliikenteen henkilökuljetus

- 5010 Meri- ja rannikkovesiliikenteen henkilökuljetus
- 5030 Sisävesiliikenteen henkilökuljetus

6. Lentoliikenteen henkilökuljetus

- 5110 Matkustajalentoliikenne

7. Kulkuneuvojen vuokraus

- 7711 Autojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus ja leasing

7 [International recommendations for tourism statistics 2008](#)

8. Matkatoimisto- ja matkanjärjestäjäpalvelut

7911 Matkatoimistojen toiminta

7912 Matkanjärjestäjien toiminta

7990 Varauspalvelut, matkaoppaiden palvelut ym.

9. Kulttuuripalvelut

900 Kulttuuri- ja viihdetoiminta

9102 Museoiden toiminta

9103 Historiallisten nähtävyyksien, rakennusten ja vastaavien kohteiden toiminta

9104 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen toiminta
(eli toimialat 90 ja 91, pois lukien 9101 Kirjastojen ja arkistojen toiminta)

10. Urheilu- ja virkistyspalvelut

7721 Vapaa-ajan ja urheiluvälineiden vuokraus ja leasing

92 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut

9311 Urheilulaitosten toiminta

9319 Muu urheilutoiminta

9321 Huvi- ja teemapuistojen toiminta

9329 Muu huvi- ja virkistystoiminta

(eli toimialat 93 pois lukien 9312 Urheiluseurojen toiminta, 9313 Kuntokeskukset)

Liite 4 Matkailutuotteet

Matkailutilinpidon tyypilliset tuotteet ovat seuraavat (tuotteiden alla vastaavat KTTL⁸-nimikkeet):

A. Kulutustuotteet

A.1 Tyypilliset tuotteet

1. Majoituspalvelut

- 1.a. Hotelli- ja muut majoituspalvelut
 - 551000 Hotellipalvelut ja vastaavat majoituspalvelut
 - 552000 Retkeilymajojen, leirintäalueiden, lomakylä- ym. palvelut
- 1.b. Vapaa-ajan asuntopalvelut
 - 682010 Asuntojen vuokraus
 - 682020 Asuntojen hallinta
 - 682030 Muiden kiinteistöjen vuokraus, hallinta ja kauppa
 - 683100 Kiinteistönvälityspalvelut
 - 683200 Kiinteistöjen isännöintipalvelu
 - Näistä loma-asuntojen ja lomaosakkeiden osuus

2. Ravitsemispalvelut

- 561000 Ravitsemispalvelut
- 562000 Ateriapalvelut ja muut ravitsemispalvelut, osa
- 563000 Juomatarjoilupalvelut

3. Rautateiden kaukoliiketalvet

- 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

4. Maantieliikennepalvelut

- 493120 Linja-autoliikenne, kaukoliikenteen osuus
- 493200 Taksien käyttöön liittyvät palvelut
- 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, kaukoliikenteen osuus

5. Vesiliikennepalvelut

- 500100 Vesiliikenteen henkilökuljetus

8 <https://www.stat.fi/fi/luokitukset/cpa/>

6. Ilmaliikennepalvelut

- 511000 Matkustajalentoliikenteen palvelut

7. Henkilöliikennevälineiden vuokrauspalvelut

- 771100 Henkilöautojen ja kevyiden moottoriajoneuvojen vuokraus- ja leasingpalvelut

8. Matkatoimisto-, matkanjärjestäjä- ja matkaopaspalvelut

- 790000 Matkatoimistojen ja matkanjärjestäjien palvelut, muut varauspalvelut ja niihin liittyvät palvelut, osa

9. Kulttuuripalvelut

- 900100 Esittävä taide ja luomistyö, osa
- 900400 Taidelaitosten palvelut
- 910200 Museoiden palvelut
- 910400 Kasvitieteellisten puutarhojen, eläintarhojen ja luonnonpuistojen palvelut

10. Urheilu- ja virkistyspalvelut

- 920000 Rahapeli- ja vedonlyöntipalvelut, osa
- 931000 Urheilutoiminta, osa
- 932000 Huvi- ja virkistystoiminta

A.2 Liitännäiset tuotteet

- Välityspalkkiot (polttoaineiden kauppa)
 - 463000 Polttoaineiden tukkukaupan palvelut
 - 473000 Polttoaineiden vähittäiskaupan palvelut
- Palvelut (henkilölähiliikenne)
 - 491000 Rautateiden henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus
 - 493110 Raitiotie- ja metroliikenne
 - 493120 Linja-autoliikenne, lähiliikenteen osuus
 - 493900 Muut maaliikenteen henkilöliikennepalvelut, lähiliikenteen osuus

A.3 Ei-ominaiset tuotteet

- Välityspalkkiot (tukku- ja vähittäiskauppa)
 - 462000 Tukku- ja vähittäiskaupan palvelut
 - 471000 Vähittäiskaupan palvelut
- Muut tuotteet

B. Ei-kulutustuotteet

B.1 Arvoesineet

- Arvoesineet sisältyvät matkailukulutukseen (tourism expenditure) IRTS 2008:n mukaan.

B.2 Muut ei-kulutustuotteet

Alueellinen matkailutilinpito

Matkailun alueelliset talous- ja työllisyysvaikutukset 2018–2019

Alueellinen matkailutilinpito kuvaa maakuntakohtaisesti matkailun talous- ja työllisyysvaikutuksia. Tämä raportti sisältää vuoden 2018 tiedot sekä vuoden 2019 ennakkotiedot maakuntakohtaisesta matkailukysynnästä, matkailun aikaansaamasta arvonnalisästä (bkt) ja työllisyydestä matkailutoimialoilla.

Raportin on laatinut Tilastokeskus työ- ja elinkeinoministeriön toimeksiannosta.

Verkojulkaisu
ISSN 1797-3562
ISBN 978-952-327-777-9

Sähköinen versio: julkaisut.valtioneuvosto.fi
Julkaisumyynti: vnjulkaisumyynti.fi